

”Hei naiset!

Anna-lehden lukijoista suurrehko osa on naisia, joten kirjoitan teille nyt yksin-ker-tai-ses-ti.

Mitä kuuluu, naiset!? Onko rakkautta ilmassa? Kesä lähestyy, sehän on mukavaa, eikö olekin? Oletteko lähdessä matkoille vai onko tarkoitus pysyä Suomessa?

No niin! Ottakaa oikein mukava asento sohvalle ja viihdyttään yhdessä, kun luette seuraavaa virkettä.

Ei nyt jutella sotesta, Me too-liikkeestä tai muista ikävistä asioista vaan nautiskellaan, eikö vain?

Tuntuiko kivalta? Tuliko sellainen olo, että tässä julkisesti pidetään ihmistä yksinkertaisena hänen sukupuolensa takia?

Luulisi, ettei tunnu kivalta kenenkään. Luulisi, ettei tuollainen asenne tulisi tänä päivänä edes kenenkään mieleen, mutta valitettavasti tulee.

Yleisradio päätti taannoin lopettaa pitkäaikaisen *Pressiklubi*-ohjelmansa. Sen tilalle on tulossa ensi syksynä uusi ohjelma, Marja Sannikan ja Sanna Ukkolan vetämä *Sannikka & Ukkola*.

Uutta ohjelmaa varten Yleisradio on tehnyt asiakasanalyysin ja pyrkii nyt *Sannikka & Ukkolalla* kertomaan ajankohtaisista ilmiöistä tavalla, joka kiinnostaisi enemmän naispuolista yleisöä. Kanavapäällikön,

miehen, mukaan sillä tarkoitetaan sitä, että ajankohtaisiin asioihin ’otetaan pikkuisen viihtyvyysmoodia mukaan’.

Niinpä. Ei pysty nainen ymmärtämään vakavia, monimutkaisia kysymyksiä ilman, että on vähän viihdettä mukana. Nainen on sellaiseksi luotu: yksinkertaiseksi ja kevytmieliseksi, ei kestä raskaita miesten aiheita ilman, että niitä näista varten vähän kevennetään.”

(**Jyrki Lehtola** *Anna*.fi:ssä 17.5.2018)

”Laajalti jaetun käsityksen mukaisesti suomalainen peruskoulu on tasa-arvoisen ja laadukkaan koulutuksen menestystarina. Peruskoulu on perustettu mahdollisuuksien tasa-arvolle: ajatukselle, jonka mukaan jokaisella nuorella on sukupuoleen, yhteiskuntaluokkaan ja asuinpaikkaan katsomatta mahdollisuus oppia sekä menestyä. Tämän lähtökohdan ohjaamana peruskoulu on muotoutunut riittävän laadukkaaksi, muodoltaan universaaliksi, valikoimattomaksi ja verovaroin kustannetuksi yhtenäiskoulujärjestelmäksi. (...)

Sosiaalipolitiikan kontekstista lainatun hyvän kehän logiikan mukaisesti peruskoulun vaatimia resursseja on ollut helppo perustella sen tuottamalla tuloksilla. (...)

Hyvistä aikomuksista ja jaetusta tahtotilasta huolimatta en ole viime aikoina voinut olla kiinnittämättä huomiota lukuisiin uutisiin, jotka ovat pakottaneet minut pohtimaan peruskoulun tulevaisuutta sekä hyvän

kehän jatkuvuutta. (...)

[T]aloustieteilijä Gunnar Myrdal esitti hypoteesin kausallisesta, kumuloituvasta kehävaikutuksesta. Hänen lähtökohdanaan oli tuolloin jo tunnettu huonon kehän ilmiö, jonka mukaisesti esimerkiksi köyhyys aiheuttaa sairastavuutta, joka puolestaan johtaa edelleen köyhtymiseen. (...)

Huonon kehän dynamiikkaa koulutuksen kontekstissa voi havainnollistaa vaikkapa seuraavan esimerkin avulla: Suurimpien kaupunkien koulumarkkinoilla vanhempien mielikuvissa torjutuiksi tulevat koulut ovat vaarassa joutua huonoon kehään, jossa hyvin menestyvät oppilaat valikoituvat vetovoimaisimpiin kouluihin ja torjuttuihin kouluihin jää yhä heikommin koulussa menestyviä oppilaita. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla on joukko poikkeuksellisen heikosti tai hyvin menestyviä kouluja, joiden väliset erot kasvavat tutkimusten mukaan entisestään kouluvalintojen seurauksena. Samanaikaisesti asuinalueiden eriytyminen kiihdyttää koulujen välisiä eroja; tämä puolestaan vaikuttaa heikentävästi koulujen toimintaedellytyksiin. Mikä neuvoksi?

Olemmeko todistamassa vain väliaikaisia, suhteellisen harmitomia ja orastavan taloudellisen noususuhdanteen myötä korjattavissa olevia murtumia peruskoulun hyvällä kehällä? Vai onko niin, että hyvä kehä on vääjäämättä kääntynyt huonoksi? Seurauksena olemme ajautumassa – kenenkään sitä varsinaisesti haluamatta – kohti yhteiskuntaa, jossa yhteiskuntaluokka, sukupuoli, asuinpaikka sekä etninen

tausta määrittävät aikaisempaa enemmän yksilöiden koulutuspolkuja, ja erityisesti vähäinen koulutus periytyy. Tällaisessa yhteiskunnassa räätälin lapsesta ei tulekaan enää lääkäriä tai tutkijaa yhtä todennäköisesti kuin ennen, kuten todettiin eräässä helmikuun välilyksymyskeskustelun puheenvuorossa.”

(**Janne Varjo** *Kasvatus*-lehden numerossa 2/2018)

Viime vuosina on perustettu useita tutkimusta popularisoivia verkkomedioita. Tällaisia ovat muun muassa politiikantutkijoiden *Politiikasta.fi*, maantieteilijöiden ja ympäristötutkijoiden *Versuslehti.fi* tai Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnan verkkolehti *Alusta!*. Nämä ja muut vastaavat verkkomediat on koottu osoitteeseen Tutkitusti.fi.

Kesän alussa lanseerattiin verkkomedia *Ilmiö*. Oman kuvauksensa mukaan ”Ilmiö on sosiologinen media, joka popularisoi tutkimusta ja tarjoaa lukijoille uusia tapoja ajatella yhteiskuntaa. Ilmiö tekee sosiologisesta tutkimuksesta ymmärrettävää, osuvaa ja vaikuttavaa.” Osoitteesta www.ilmioimedia.fi löytyvää *Ilmiötä* julkaisee Westermarck-seura, joka julkaisee myös *Sosiologia*-lehteä.

YP suosittelee!

Suomen tiedekustantajien liitto on suuressa viisaudessaan päättänyt tukea myös YP-lehteä oman verkkolehden perustamisessa. Aikataulu on rauhallinen. Yhtenä syynä ei-hötkyilyyn on, että tulevan verkkomedian sisarmediat on syytä tutkia huolella läpi, jottei leivota tärta på tärta.

THL:n uudeksi pääjohtajaksi on hakenut kaikkiaan 16 henkilöä. Nimilista on kiinnostava ja hakijoiden laatu on erinomainen. YP:n piirissä tavalla tai toisella vaikuttaneita asiantuntijoita on mukana useita, kuten Helsingin yliopiston sosiaalipolitiikan professori **Heikki Hiilamo** ja Tampereen yliopiston sosiaali- ja terveyspolitiikan professori **Juha Saari** sekä Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnan dekaani **Juha Teperi** ja THL:n terveysturvallisuus-osaston johtaja **Mika Salminen**. Uuden pääjohtajan virkakausi alkaa 1.1.2019 ja kestää viisi vuotta.

YP pysyttelee kisassa puolueettomana toivoen sosiaali- ja terveysministeri(ö)ltä kuitenkin suurta viisautta valinnassaan!

THL on yksi YP-lehden neljästä kustantajasta.

Jalkapallon MM-kisat pelataan 14.6.–15.7.2018. Yksi kuuluisimmista MM-historian tapahtumista on maali, jonka **Diego Maradona** teki vuonna 1986 Englantia vastaan ”Jumalan kädellä”.

”51. minuutilla puolustaja Steve Hodge purki pallon kaareissa maalivahti Peter Shiltonille. Palloa ryntäsi tavoittelemaan myös Argentiinan supertähti Diego Maradona. (...) Maradona oli 20 senttiä Shiltonia lyhyempi. Silti hän ehti pallon ensin. Hän tuuppasi pallon kädellään maalivahtin yli. Peliväline vierähti maaliin, ja Maradona säntäsi tuulettamaan. (...)”

Kun Maradonalta kysyttiin ottelun jälkeen lehdistötilaisuudessa, kuinka ensimmäinen maali syntyi, hän vastasi: ”Siinä oli vähän Maradonan päätä ja vähän Jumalan kättä.” (...)

”Se ei ollut Jumalan käsi. Se oli lurjuksen käsi. Jumalalla ei ollut sen kanssa mitään tekemistä. Maradona kutistui silmissäni ikuisiksi ajoiksi”, Englannin päävalmentaja Bobby Robson kirjoitti myöhemmin elämäkerassaan. (...)

Peter Shilton on sanonut odottaneensa Maradonalta anteeksipyyntöä yli 30 vuoden ajan. Alkuvuodesta puuhattiin Maradonan ja Peter Shiltonin tapaamista, jossa kaksikko olisi viimein kohdannut. Shilton suhtautui tietävästi tapaamiseen suopeasti, mutta vain jos saisi sen yhteydessä Maradonalta virallisen ja vilpittömän anteeksipyyntöön. Maradonan leirin vastaus oli tyyli: Diego ei halua olla missään tekemisissä Shiltonin kanssa eikä varsinkaan pyytää tältä anteeksi. Tässä vaiheessa Shiltonkin sai tarpeekseen. ”Kaikkien spekulatioiden ja fanien keskustelujen päätteeksi – en anna ikinä Maradonalle anteeksi enkä koskaan kätelee häntä. Niin ei tapahdu niin pitkään kuin elän”, Shilton twiittasi toukokuun lopussa.”

(**Lari Vesander** *Ilta-Sanomissa* 4.6.2018)

Paras voittakoon. YP toivottaa rauhaisaa kesää!

Ajatusten Tonava ottaa vastaan tuoreita ja nasevia otoksia ajan ilmiöistä osoitteeseen yhteiskuntapolitiikka@thl.fi.